

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă privind comasarea prin
absorbție a Institutului Român pentru Drepturile Omului de către
Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării**

Analizând propunerea legislativă privind comasarea prin absorbție a Institutului Român pentru Drepturile Omului de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (b444/28.07.2020), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/3098/31.07.2020 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D854 din 31.07.2020,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect desființarea Institutului Român pentru Drepturile Omului ca urmare a comasării prin absorbție cu Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate, respectiv asupra soluției de desființare a Institutul Român pentru Drepturile Omului, organism independent, cu personalitate juridică, înființat prin Legea nr.9/1991, care reprezintă prima instituție națională pentru drepturile omului înființată în România după 1989.

Înființarea acestui organism, a fost argumentată la momentul respectiv de preocupările Organizației Națiunilor Unite, Consiliului Europei și Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, care prin numeroase rezoluții și recomandări încurajau crearea și dezvoltarea unor instituții naționale independente, cu atribuții specifice în domeniul promovării și protecției drepturilor omului și prin alte mijloace decât cele din sfera judiciară. Prin crearea Institutului Român pentru Drepturile Omului, drept organism național independent de promovare

a drepturilor omului s-a urmărit remedierea discrepanțelor, existente în acel moment, între prevederile legislative și militantismul pentru drepturile omului, iar, pe de altă parte, asigurarea armonizării între structurile statale și societatea civilă.

În prezent, Institutul Român pentru Drepturile Omului este membru al Rețelei Europene a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului, al Asociației Comisiilor Francofone de Drepturile Omului, al Institutului European de Drept de la Bruxelles și al Institutului Internațional de Drept de Expresie și Inspirație Franceze. Institutul a urmat în întreaga sa evoluție respectarea Principiilor de la Paris formulate în 1991 la Conferința consacrată instituțiilor naționale de drepturile omului, principii devenite document oficial al Adunării Generale ONU în 1993, și care au în vedere un mandat „cât mai larg posibil”, care să aibă la bază standardele universale ale drepturilor omului și care să includă dubla responsabilitate de a promova și de a proteja toate drepturile omului, urmând a-i fi asigurată independența față de Guvern, independență garantată prin Constituție sau prin lege, putere adecvată de investigare, inclusiv prin structura personalului și/sau cooperare efectivă și resurse umane și financiare adecvate. Totodată, Institutul s-a dezvoltat potrivit cerințelor formulate și de Consiliul Europei prin Recomandările R (79) 16 și (97) 14 și Rezoluția (97) 11 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei.

3. Semnalăm că Senatul, în calitate de cameră decizională, a adoptat în data de 30.06.2020 o propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.9/1991 privind înființarea Institutului Român pentru Drepturile Omului, care a fost trimisă la promulgare în data de 6.07.2020.

În data de 27.07.2020, Președintele României a depus o sesizare de neconstituționalitate a respectivei propuneri legislative, adoptate de Parlament, Curtea Constituțională nepronunțându-se încă.

Ca urmare, este de analizat dacă prezentul demers legislativ, prin care s-ar desființa Institutul Român pentru Drepturile Omului și abroga Legea nr.9/1991, nu ar fi de natură a afecta principiul stabilității și securității raporturilor juridice, în condițiile în care se propun soluții diferite prin raportare la cele recent adoptate de Parlament.

Sugerăm ca, eventuala demarare a procedurii legislative pentru prezentul demers să aibă în vedere și soluția pe care o va adopta Curtea Constituțională ca urmare a analizării propunerii legislative adoptate de

Parlament de modificare și completare a Legii nr.9/1991 privind înființarea Institutului Român pentru Drepturile Omului.

De asemenea, deoarece propunerea legislativă anterior menționată a fost adoptată la nivel de lege organică, prima cameră sesizată fiind Camera Deputaților, prezentul proiect ar putea fi încadrat în categoria legilor organice, conform prevederilor art.117 alin.(3) din Constituția României, republicată, în acest caz, prima cameră sesizată fiind Camera Deputaților.

4. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, la marcarea articolelor proiectului se va folosi abrevierea „Art.” în locul termenului „Articolul”.

5. La **art.1**, în acord cu uzanțele de redactare a actelor normative, sintagma „Legea nr.9 din 29 ianuarie 1991” se va reda sub forma „Legea nr. 9/1991”, observație valabilă și pentru art.5.

6. La **art.5**, pentru o redactare specifică stilului normativ, sintagmele „legea nr.9 din 29 ianuarie 1991” și „Monitorul Oficial” se vor înlocui cu sintagmele „Legea nr.9/1991”, respectiv cu „Monitorul Oficial **al României, Partea I**”.

Precizăm că, în cuprinsul art.5 nu este prevăzută o dată ulterioară de intrare în vigoare a legii, motiv pentru care potrivit art.78 din Constituția României, republicată, aceasta intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României.

Ca atare, este necesar a se analiza în ce măsură este asigurată corelarea dispozițiilor privind desființarea Institutului în cauză (la intrarea în vigoare a legii, respectiv la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României) cu cele privind preluarea patrimoniului și transferul alocărilor bugetare, precum și cu cele privind preluarea personalului Institutului, în condițiile în care *dispozițiile privind reglementarea patrimoniului Institutului, transferul alocărilor bugetare ale Institutului* (urmând a fi reglementate prin Hotărâre a Guvernului) vor intra în vigoare în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a propunerii prin care se preconizează desființarea Institutului în cauză (potrivit textului preconizat pentru art.2 alin.(2)), iar *dispozițiile privind încadrarea personalului Institutului*, respectiv cele în baza cărora își desfășoară activitatea personalul Institutului vor intra în vigoare în maxim 90 de zile de la data intrării în vigoare a propunerii prin care se preconizează desființarea Institutului (potrivit textului propus pentru art.2 alin.(4)).

7. Precizăm că activitatea *Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării* este reglementată prin Ordonanța Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin Hotărârea Guvernului nr.1194/2001 privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Ordonanței Guvernului nr.137/2000, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, *este autoritatea de stat în domeniul discriminării, garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării*, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte.

Totodată, potrivit Hotărârii Guvernului nr.1194/2001 privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, cu modificările și completările ulterioare, acesta *are rolul de a implementa principiul egalității între cetățeni*, prevăzut în Constituția României, republicată, în legislația internă și în documentele internaționale la care România este parte.

În acest context, precizăm că, deși prin propunerea legislativă se preconizează desființarea Institutul Român pentru Drepturile Omului ca urmare a comasării prin absorbție cu Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, nu este reglementat în cadrul propunerii legislative în ce măsură domeniul de activitate al Institutului Român pentru Drepturile Omului (astfel cum acesta este stabilit prin art.3 din Legea nr.9/1991 privind înființarea Institutului Roman pentru Drepturile Omului) urmează să fie preluat de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, respectiv în ce măsură vor fi menținute sau în ce vor consta atribuțiile personalului preluat.

Așadar, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, potrivit cărora textul normativ trebuie să fie formulat clar, fără pasaje obscure sau echivoce, este necesară clarificarea aspectelor menționate.

dr. Dragoș

ILIESCU

București

Nr. 872/25.08.2001

L. nr. 9/1991

M. Of. nr. 24/30 ian. 1991

Lege privind înființarea Institutului Român pentru Drepturile Omului

11
12
13
14
15
16

Evenimentele SUFERITE de act până la data: 13.08.2020

O.G. nr. 137/2000 (republicare)

M. Of. nr. 166/7 mar. 2014

în vigoare

Ordonanță privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

Funcție pasivă:

modificări prin	<u>L. nr. 153/2017</u>	Lege-cadru privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice abrogă art. 30 alin. (3)	<u>M. Of. nr. 492/28 iun. 2017</u>
completat prin	<u>O.U.G. nr. 45/2020</u>	Ordonanță de urgență pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare introduce art. 24_1	<u>M. Of. nr. 309/13 apr. 2020</u>
modificări prin	<u>L. nr. 167/2020</u>	Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, precum și pentru completarea art. 6 din Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați introduce alin. (5_1)-(5_7) la art. 2 și alin. (1_1)-(1_2) și (2_1)-(2_3) la art. 26; abrogă art. 26 alin. (4)	<u>M. Of. nr. 713/7 aug. 2020</u>